

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-517

13.5.2026

Watercircles Forsikring ASA

Motorvogn

Bakhjul falt av – utforkjøring?

Det ene bakhjulet på sikredes bil løsnet under kjøring i høy fart, slik at bilen kjørte ut av veien og havnet i grøften. Bilens dekk og understell ble skadet. Ved berging av bilen oppdaget sikrede at boltene også på det andre bakhjulet var løse. Sikrede mente at noen hadde begått hærverk ved å løsne boltene på bakhjulene og viste til at han hadde etterstrammet hjulene mindre enn to uker tidligere. Sikrede mente også at hjulet hadde løsnet plutselig. Foretaket avslo kravet om dekning og anførte at den primære skaden var at boltene løsnet, og at skader ved utforkjøringen var følgeskader som ikke var dekningsmessige. Foretaket mente at følgeskadene ikke kunne regnes som selvstendige skader. Foretaket mente også at boltene ikke hadde løsnet plutselig, og at det ikke var noen ytre påvirkning til at hjulet falt av. Nemnda kom til at skadene på sikredes bil var en følge av utforkjøringen, som er et forsikringstilfelle som er omfattet av forsikringen. Nemnda bemerket at det at bolter/muttere løsner ikke utgjør en negativ fysisk innvirkning i seg selv, og derfor ikke kan anses som en fysisk skade. Den negative fysiske innvirkningen på bilen oppsto ved utforkjøringen da undersiden av bilen traff bakken.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på bil etter at hjul løsnet.

Sikredes kaskoforsikring omfatter:

3.2.4 Kaskoforsikring

Gjelder skade som er nevnt i pkt 3.2.3, og skade på motorvognen oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk, feilfylling av drivstoff og dessuten for skade ved annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse.

Forsikringen har også dekning for kostnader til leiebil:

12.2 Erstatningsberegning

Ved faktiske bilutgifter fra leiebilfirma betales inntil kr 500,- pr. dag. (...)

Sikredes bil ble skadet 30.12.25 da det ene bakhjulet løsnet. På anmodning fra foretaket om beskrivelse av hendelsen svarte sikrede:

Hei. Min samboer og datter var ute og kjørte. Plutselig falt venstre bakhjul av. Bilen snurret så rundt og havnet i grøfte på motsatt side. Strekningen har 80 sone, men hun mener de lå i ca 60 bak en annen bil. Heldigvis ingen motgående akkurat da. Når jeg kom bortover viste det seg at høyre bakhjul også var løst. Hjulet sto i hjulbue men alle 5 bolter var borte. Dette er ikke normalt. Slettes ikke 3 mnd etter hjulbytte. Jeg har kjørt bil i over 30 år og flere år kjørt langtransport. Så dette med etterstramming er noe jeg kan og følger med pæ hele tiden. Så at etterstramming er årsak er uaktuelt. Jeg kontrollerer dette jevnlig. Jeg er nesten sikker på at noen må ha løsnet hjulene, men kan selvfølgelig ikke bevises. Uansett gikk det bra med begge i bilen og skadet ingen andre. Bilen er nå på verksted. Det er lite eller ingen skade på karroseri, men dekk og understell kan være skadet. (...)

Foretaket avsto dekning og viste til at det ikke var ytre hendelse at dekket falt av. Sikrede klaget til foretaket samme dag. Sikrede viste til at han sjekker boltene jevnlig, senest da han vasket bilen like før jul, og videre at:

(...) Før bergingsbil kom fikk jeg jekket opp bilen og satt hjul sånn høvelig på for å hindre mer skade ved berging. Da måtte jeg låne bolter fra forhjul. Disse satt vanvittig fast. Så at bakhjul skal falle av grunnet mangel på etterstramming er tull. (...)

I en ny e-post skrev sikrede at han mente at bilen hadde blitt utsatt for hærverk, ettersom to dekk hadde løsnet samtidig. Sikrede mente at ti bolter ikke ville ha løsnet samtidig i løpet av ti–tolv dager.

Foretaket fastholdt sitt avslag i saken, og sikrede klaget saken inn for Finansklagenemnda.

Etter at saken ble klaget inn, har sikrede opplyst at skaden førte til at han måtte kjøpe dekk og felger nytt, og at det i tillegg ble skade på en kanal som må sveises og på deksel under bilen. Sikrede har lagt ved faktura på kr 19 155 for kjøp av dekk og felg, og en uttalelse fra verksted der det blant annet stod følgende:

(...) Mistet venstre bakhjul under kjøring. Bilen havnet så i grøften. Har vært utenfor veien, har ødelagte felger, kunden har kjøpt ny felgpakke som han kommer innom med.

(...)

Kjørt bil på bukk og ser det er skade på kanal høyre side + skade på deksel begge sider under bil. Anbefaler karosseriverksted (...)

(...) fått en kakk på hver side av bærebrygge bak, må denne ny? (...)

Klager mener at han også skal ha godtgjørelse for leiebil pr. dag fra skadedato 30.12.25 til bilen var ferdig på verksted 22.1.26.

Sikrede mener foretaket er ansvarlig for skadene som oppstod da hjulet falt av og bilen havnet i grøften. Sikrede anfører at han har mye erfaring med dekkbytte og etterstramming, og viser til at han har kjørt bil i over 30 år, flere år kjørt langtransport, og er utdannet bilmekaniker. Sikrede anfører at han senest før jul vasket bilen og samtidig sjekket bolter.

Sikrede viser til at bilen snurret rundt og av veien, og at det viste seg at også høyre bakhjul var løst. Sikrede mener at det ikke er normalt at to hjul som er festet med ti bolter løsner samtidig, og mener at det er en plutselig hendelse. Sikrede mener sannsynlig årsak er hærverk, der noen har løsnet hjulene. Sikrede skriver at det kan ikke bevises, men at det må være eneste årsak, da det ikke er mulig at ti bolter på to forskjellige hjul løsner samtidig. Sikrede mener det er forskjell på denne saken og dersom bilen nettopp hadde byttet dekk på verksted. Sikrede viser til at flere skoleelever har fått løsnet sykkelhjul på sine sykler, og at det dermed er sannsynlig at det har skjedd i hans tilfelle også.

Foretaket avviser ansvar. Foretaket viser til at begrepet skade betyr negativ fysisk innvirkning på den forsikrede gjenstand. Foretaket viser videre til at det må skilles mellom primærskade og følgeskader, og at utgangspunktet i forsikringsretten er at foretaket er ansvarlig for følgeskader etter et forsikringstilfelle såfremt forsikringstilfellet er en nødvendig betingelse for følgeskaden, jf. Bull/Wilhelmsen, Forsikringsrett 2024 s. 291 og FinKN 2012-663 og 2013-186.

Foretaket mener at det må legges til grunn at den initiale eller primærskaden er at boltene eller mutterne løsnet. Skadene i tilknytning til det forhold at bilen havnet i grøften må anses som «følgeskader». Foretaket anfører videre at det ikke foreligger noen «ytre påvirkning» til at hjulet falt av, og at det heller ikke er sannsynliggjort at mutterne/boltene løsnet innenfor 12–13 timer, og at skaden derfor ikke oppstod «plutselig».

Foretaket anfører videre at «skaden» ved utforkjøringen må anses som suksessiv skadeutvikling, jf. HR-2024-2040-A avsnittene 71 og 72. Foretakets oppfatning er at skade ved utforkjøringen ikke kan anses som en selvstendig skade eller som en særskilt skadehendelse. I tråd med høyesterettspraksis kan ikke «skadene» ved sammenstøtet bedømmes løsrevet eller adskilt fra den primære skaden – nemlig at boltene eller mutterne løsnet.

Foretaket viser til at det finner støtte for denne forståelsen i praksis fra Finansklagenemnda, jf. FinKN 2019-505, hvor det ene forhjulet falt av under kjøring og skadet karosseriet. Finansklagenemnda vurderte at den primære skaden var at forhjulet falt av og skadene på karosseriet ikke kunne anses som en selvstendig skade eller særskilt skadehendelse. Nemnda kom til at påvirkningen var at bolter hadde løsnet over tid, og at påvirkningen dermed verken var plutselig eller ytre.

Foretaket kan heller ikke se at klager i tilstrekkelig grad har sannsynliggjort hærverk, ved at de aktuelle skadene er påført av en annen person med vilje og skadehensikt.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skader etter at sikredes bil mistet et hjul og kjørte ut av veien.

Sikredes kaskoforsikring dekker «skade på motorvognen oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk, feilfylling av drivstoff og dessuten for skade ved annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse». Utrykket «ved» betyr at det må være årsakssammenheng mellom den aktuelle skaden og den skadevoldende begivenheten som nevnes. Skade som ikke er forårsaket av de nevnte begivenhetene er dermed ikke omfattet.

Nemnda forstår skadebildet slik at det venstre bakhjulet på sikredes bil løsnet under kjøring og falt av. Dette medførte at bilen kjørte ut av veien og havnet i grøfta. Det følger av fremlagt uttalelse fra verksted at bilen har vært utenfor veien og fikk «ødelagte felger», «skade på kanal høyre side + skade på deksel begge sider under bil», samt «en kakk på hver side av bærebry høyre bak».

Forsikringen omfatter skade ved «utforkjøring». Nemnda forstår dette slik at utforkjøringen er forsikringstilfellet som utløser foretakets ansvar, mens «skade» er de skader som fulgte av denne utforkjøringen. Klausulen oppstiller ingen krav til årsaken til utforkjøringen. Det har derfor ingen betydning at utforkjøringen skyldes at hjulene falt av, men hjulene er ikke i seg selv dekket av forsikringen.

Foretaket anfører at den primære skaden var at boltene eller mutterne løsnet, og at utforkjøringen og skadens som følge av denne må regnes som følgeskader. Foretaket anfører at det ikke var noen «ytre påvirkning» til at hjulet falt av, og at det heller ikke er sannsynliggjort at mutterne/boltene løsnet innenfor 12–13 timer, slik at skaden derfor ikke oppstod «plutselig». Foretaket mener derfor at sikrede ikke har krav på dekning.

Nemnda er ikke enig i at vilkårene kan tolkes slik. At hjulene falt av utgjør her årsaken til en skadevoldende begivenhet som er dekket av forsikringen. At hjulene falt av, er verken et forsikringstilfelle eller en skade. Begrepet skade betyr negativ fysisk innvirkning på den forsikrede gjenstand, jf. HR-2024-2040-A avsnitt 39. Det at bolter/muttere løsner utgjør ikke en negativ fysisk innvirkning i seg selv, og det kan derfor ikke anses som en fysisk skade. Den negative fysiske innvirkningen på bilen oppsto ved utforkjøringen da undersiden av bilen traff bakken.

Nemnda mener derfor at skadene på sikredes bil er en følge av utforkjøring, som er et forsikringstilfelle som er omfattet av forsikringen.

Foretaket anfører at skadene ved utforkjøringen må anses som suksessiv skadeutvikling, slik at disse ikke kan bedømmes som en selvstendig skade adskilt fra den primære skaden, som var at boltene løsnet. Foretaket viser til Høyesteretts uttalelser i avgjørelsen HR-2024-2040-A avsnitt 71:

Som jeg tidligere har redegjort for, kan indre skader som fører til en plutselig ny skade, være dekningsberettiget. Ved en suksessiv skadeutvikling som i saken her, der den ene skaden er årsak til nye skader som til slutt resulterer i et maskinhavari, kan det reises spørsmål om havariet må sees som en selvstendig skade slik at forutgående skadeutvikling skal anses som årsaker til skaden som materialiserer seg i det endelige sammenbruddet.

Foretaket viser videre til den konkrete vurderingen i avsnitt (72):

... Jeg kan da ikke se at det er riktig å skille ut den siste – og kortvarige – fasen i hendelsesforløpet som en særskilt skadehendelse som skal bedømmes løsrevet fra den tidligere skadeutviklingen. Etter mitt syn må den gradvise skadeutviklingen og de suksessive skadene som løpehjulskammeret ble påført, vurderes i sammenheng og som en helhet i relasjon til forsikringsvilkåret.

Spørsmålet i Høyesterettssaken var om havariet av et løpehjulskammer var å anse som en «plutselig og uforutsett fysisk skade». Vurderingen var om havariet, som var forårsaket av gradvis utvikling over lang tid og flere suksessive skader, kunne vurderes som en selvstendig skade og om denne skaden da var å anse som en «plutselig» oppstått skade.

I saken her oppsto «skadene» ved utforkjøringen, og dermed utvilsomt plutselig. Nemnda kan ikke se at dommen er relevant for denne skadesituasjonen.

Foretaket viser til FinKN 2019-505, hvor bilen ble skadet av hjulet, altså bilens egen innretning. Det var dermed ingen ytre årsak til skaden. I saken her skyldtes skade på bilens understell etter det opplyste utforkjøringen, som er et forsikringstilfelle omfattet av forsikringen. Skaden er da omfattet av kaskodekningen.

Sikrede har også anført at skaden må dekkes fordi den skyldes hærverk. Nemnda forstår dette slik at sikrede krever dekning for bolter og hjul i tillegg til skadene som følge av utforkjøringen. Sikrede mener det er sannsynlig at noen har løsnet boltene på hjulene, og viser til at det har skjedd med flere skoleelevers sykler i en periode. Hærverk forutsetter at boltene er løsnet forsettlig og med hensikt å volde skade, jf. nemndas uttalelse om skade som følge av hærverk i for eksempel FinKN 2021-886. At hjul har blitt løsnet på sykler i området er ikke tilstrekkelig til å bevise at det også har skjedd med sikredes bil. Nemnda mener derfor at sikrede ikke har krav på dekning som følge av hærverk.

Sikrede har krevd leiebilgodtgjørelse. Det følger av vilkårspkt. 12.2 at foretaket betaler inntil kr 500 per dag ved «faktiske leiebilutgifter». Sikrede opplyser at han ikke har hatt utgifter til leiebil, og har derfor ikke krav på erstatning for utgifter til leiebil.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).